

Årsregnskap 2014

Innhold

Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet.....	4
Regnskapsskjema 1B – Fordeling til drift	5
Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet.....	7
Regnskapsskjema 2B – Investering.....	8
Hovedoversikt – Balanseregnskapet	13
Økonomisk oversikt – driftsregnskapet.....	14
Økonomisk oversikt – investeringsregnskapet.....	15
Note 1 – Endring i arbeidskapital	16
Note 2 – Pensjonsforpliktelser	17
Note 3 - Kommunens garantiforpliktelser.....	22
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.	22
Note 5 – Aksjer og andeler	23
Note 6.1 Avsetninger og bruk av avsetninger	24
Note 6.2 Avsetning til og bruk av fond.....	24
Note 7 – Kapitalkonto.....	27
Note 8 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler.....	28
Note 9 (KRS) – Politisk og administrativ organisering m.m.....	31
Note 10 (KRS) – Vesentlige poster	33
Note 11 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner.....	34
Note 12 (KRS) – Anleggsmidler.....	35
Note 13 (KRS) – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler.....	35
Note 14 (KRS) Del 1 - Gjeldsforpliktelser - Investeringslån	36
Note 14 (KRS) Del 2 – Gjeldsforpliktelser – Formidlingslån	36
Note 14 (KRS) Del 3 – Gjeldsforpliktelser – Rentebytteavtaler.....	37
Note 14 (KRS) Del 4 – Beregning av minste tillatte avdrag	38
Note 15 – Rentesikring	39
Note 16 (KRS) – Vesentlige forpliktelser	41
Note 17 (KRS) – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester.....	42
Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor	43
Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt	44
Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser.....	44

Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet

	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Skatt på inntekt og formue	-1 024 044 056	-1 062 000 000	-1 077 000 000	-1 020 155 578
Ordinært rammetilskudd	-1 509 420 676	-1 496 804 000	-1 501 804 000	-1 424 759 369
Skatt på eiendom	-161 233 984	-161 500 000	-160 500 000	-144 527 376
Konsesjonskraftsinntekter	-1 929 616	-1 800 000	-1 800 000	-1 748 165
Andre generelle statstilskudd	-56 314 118	-53 500 000	-53 500 000	-50 323 424
Andre direkte eller indirekte skatter	-8 324 049	0	0	-8 344 148
Ressurskrevende tjenester	-54 639 500	-55 000 000	-69 000 000	-69 898 137
Mva komp investeringer	0	0	-61 000 000	-68 008 622
Sum frie disponible inntekter	-2 815 905 999	-2 830 604 000	-2 924 604 000	-2 787 764 819
Renteinntekter og utbytte	-59 702 092	-76 600 000	-68 200 000	-53 871 087
Gevinst finansielle instrumenter	-19 427 471	0	0	-15 281 821
Renteutg., provisjoner, andre finansutg.	143 459 087	145 000 000	152 400 000	133 159 187
Tap finansielle instrumenter	1 499 100			0
Avdrag på lån	145 695 856	145 800 000	144 100 000	141 900 307
Netto finansinntekter/-utgifter	211 524 480	214 200 000	228 300 000	205 906 586
Til ubundne avsetninger	55 175 680	55 175 680	7 600 000	31 153 030
Til bundne avsetninger	101 981	0	0	87 807
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-55 175 680	-55 175 680	0	-39 153 030
Bruk av ubundne avsetninger	-38 400 000	-37 900 000	-1 100 000	-55 165 101
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0
Netto avsetninger/bruk	-38 298 019	-37 900 000	6 500 000	-63 077 294
Overført til investeringsregnskap	810 000	810 000	61 000 000	54 406 898
Til fordeling drift	-2 641 869 538	-2 653 494 000	-2 628 804 000	-2 590 528 629
Sum fordelt til drift	2 641 353 662	2 653 494 000	2 628 804 000	2 535 352 949
Regnskapsmessig mindreforbruk	-515 876	0	0	-55 175 680

Regnskapsskjema 1B – Fordeling til drift

	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Sum fordelt til drift	2 641 869 538	2 653 494 000	2 628 804 000	2 590 528 629
Rådmann				
100 Rådmann	7 852 554	10 519 000	8 899 000	15 591 021
Sum rådmannen	7 852 554	10 519 000	8 899 000	15 591 021
Kommuneområde samfunn, økonomi og kultur				
200 Kommunesjef samfunn, økonomi og kultur	4 928 763	5 252 000	5 252 000	1 845 341
210 Enhet økonomi	16 951 534	17 868 500	18 053 000	16 641 474
220 Enhet kemner	11 191 594	11 730 000	11 730 000	11 425 559
230 Enhet plan og samfunnsutvikling	16 282 951	16 537 500	16 533 000	16 979 838
250 Enhet kultur	67 687 648	68 311 260	68 205 000	67 292 968
260 Byjubileet	1 729 899	2 101 000	2 101 000	2 131 382
270 Enhet eiendom og næring	6 126 727	6 536 500	6 292 000	7 298 229
Sum kommuneområde samf., økonomi og kultur	124 899 116	128 336 760	128 166 000	123 614 791
Kommuneområde helse og sosial				
300 Kommunesjef helse og sosial	1 631 099	1 632 000	1 632 000	1 520 020
310 Enhet bolig og omsorg	2 526 302	7 043 500	8 300 000	-1 882 588
320 Enhet helse	123 057 530	123 057 500	123 053 000	122 016 000
330 Enhet forebyggende tjenester	50 317 427	50 395 000	50 395 000	47 706 000
340 Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	46 688 638	48 792 000	48 467 000	48 044 418
350 Enhet helsehuset Sarpsborg	97 825 152	100 741 000	100 741 000	99 544 023
351 Enhet omsorgstjenester Kruseløkka og Tingvoll	122 579 453	119 356 000	120 416 000	70 317 074
352 Enhet omsorgstjenester Tingvoll	0	0	0	74 772 369
353 Enhet omsorgstjenester Borgen	85 975 049	87 329 000	88 189 000	76 388 000
354 Enhet omsorgstjenester Valaskjold	43 317 874	45 354 000	40 854 000	25 420 000
355 Enhet omsorgstjenester Haugvoll	81 759 088	83 129 000	83 689 000	79 532 750
356 Enhet omsorgstjenester sentrum	52 690 633	51 497 000	51 997 000	50 268 349
357 Enhet omsorgstjenester Tune	75 430 474	75 650 000	77 170 000	52 313 432
358 Enhet kjøkken og kantine	10 040 902	11 141 000	11 141 000	10 463 814
360 Enhet boveiledning Baterød og Tune	75 102 226	77 398 000	77 398 000	73 160 000
361 Enhet boveiledning sentrum	98 883 769	98 663 000	98 037 000	92 029 000
362 Enhet boveiledning Skjeberg	64 315 164	65 845 000	65 845 000	59 308 926
370 Enhet NAV	162 202 120	152 984 000	149 984 000	151 723 348
Sum kommuneområde helse og sosial	1 194 342 900	1 200 007 000	1 197 308 000	1 132 644 935
Kommuneområde HR				
400 Kommunesjef HR	1 373 535	1 455 000	1 455 000	1 383 516
410 Enhet arbeidsgiver	49 684 000	49 684 000	49 370 000	52 166 979
420 Enhet kommunikasjon og service	59 110 259	59 308 000	59 344 000	60 297 830
Sum kommuneområde HR	110 167 794	110 447 000	110 169 000	113 848 325

	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Kommuneområde oppvekst				
500	1 731 016	1 733 000	1 733 000	1 710 127
510	324 932 167	315 671 500	294 603 000	250 215 017
511	12 134 239	12 904 000	12 904 000	12 284 894
520	69 822 154	66 777 000	66 777 000	65 978 854
530	91 991 344	93 502 000	93 502 000	85 054 396
540	25 516 054	26 942 000	26 942 000	24 455 604
550	12 583 243	11 901 000	11 901 000	12 024 237
551	17 619 728	17 688 000	17 688 000	18 277 827
552	23 742 498	23 792 000	23 792 000	22 298 883
553	28 900 000	28 900 000	28 900 000	27 766 343
554	16 785 837	16 854 000	16 854 000	16 415 000
555	17 883 112	18 532 000	18 532 000	17 882 274
556	20 488 000	20 488 000	20 488 000	20 410 825
557	7 892 303	7 912 000	7 912 000	7 648 958
558	28 064 000	28 064 000	28 064 000	27 808 000
559	29 677 000	29 677 000	29 677 000	29 373 869
560	21 884 970	21 885 000	21 885 000	20 457 224
561	23 053 787	23 604 000	23 604 000	22 131 000
570	38 786 363	39 408 000	39 408 000	37 391 974
571	30 319 000	30 319 000	30 319 000	28 656 628
580	24 629 343	24 663 000	24 663 000	23 259 497
581	23 247 000	23 247 000	23 326 000	24 388 324
582	34 251 000	34 251 000	34 251 000	33 414 620
583	20 638 000	20 638 000	20 559 000	19 545 266
590	26 186 385	26 287 000	26 351 000	25 748 975
592	17 454 996	17 831 000	17 831 000	16 374 910
593	16 534 110	16 653 000	16 653 000	14 017 125
594	15 378 475	15 493 000	15 493 000	14 331 946
Sum kommuneområde oppvekst	1 022 126 124	1 015 616 500	994 612 000	919 322 597
Kommuneområde teknisk				
600	2 747 448	3 674 000	3 674 000	3 231 848
620	-2 802 000	-2 802 000	-2 972 000	-1 998 000
630	163 421 156	165 612 000	165 702 000	161 598 627
640	5 981 934	8 703 000	8 703 000	2 612 910
650	11 547 500	11 547 500	11 543 000	10 714 791
Sum kommuneområde teknisk	180 896 038	186 734 500	186 650 000	176 160 176
Annet				
900	226 838	0	0	344 694
910	62 181	833 240	2 000 000	52 660 314
920	1 197 065	1 000 000	1 000 000	1 166 099
980	-416 679	0	0	0
Sum regnskapstekniske ansvar	1 069 405	1 833 240	3 000 000	54 171 107
Sum fordelt til drift	2 641 353 931	2 653 494 000	2 628 804 000	2 535 352 952
Regnskapsmessig mindreforbruk	515 876	0	0	55 175 680

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

	Note	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Investeringer i anleggsmidler		635 864 649	1 023 116 639	739 370 000	629 064 094
Utlån og forskuttering		123 581 847	130 000 000	130 000 000	99 963 408
Avdrag på lån		126 009 942	238 295 247	127 600 000	401 226 981
Kjøp av aksjer og andeler	5	8 780 035	8 200 000	7 200 000	40 513 450
Avsetninger	6	6 979 324	2 200 000		60 478 252
Årets finansierungsbehov		901 215 797	1 401 811 886	1 004 170 000	1 231 246 185
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler		639 755 415	1 219 001 886	834 470 000	910 410 913
Inntekter fra salg av anleggsmidler		10 928 198	36 400 000	34 200 000	31 840 923
Kompensasjon for merverdiavgift		80 633 412	70 000 000	0	
Tilskudd til investeringer		73 448 000	26 600 000	26 600 000	1 738 570
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		70 560 850	40 000 000	40 000 000	65 846 218
Andre inntekter		2 050 850	0	0	110 000 000
Sum ekstern finansiering		877 376 726	1 392 001 886	935 270 000	1 119 836 625
Overført fra driftsregnskapet	11	810 000	810 000	61 000 000	55 008 023
Bruk av avsetninger	6	23 029 072	9 000 000	7 900 000	56 401 537
Sum finansiering		901 215 797	1 401 811 886	1 004 170 000	1 231 246 185
Udekket/udisponert		0	0	0	0

Regnskapsskjema 2B – Investering

	Investeringsutgift 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014 (inkl. budsjettendringer i 2014 og rebevilgning fra 2013)
Kommuneområde SØK			
Kultur			
Sparta Amfi - kjøleanlegg	110 002	-	322 293
Verdensteateret	201 275	500 000	1 326 443
Rehabilitering av basseng Sarpsborghallen	-	-	1 200 000
Oppgradere kunstisbanen	107 009	-	112 887
Sarpsborg scene, utbedringer	4 165 105	3 800 000	5 434 021
Sarpsborg stadion tribune/garderobebygg	476 319	-	65 223
Nytt kunstgress Sarpsborg stadion	3 095 849	4 000 000	4 000 000
Sarpsborg bibliotek- ventilasjon	2 453 542	1 500 000	3 007 012
Ny friidrettsanlegg Kalnes	13 395 686	-	19 594 542
Sandbakken idrettsarena	-	1 000 000	1 000 000
Skateanlegg	100 624	5 000 000	6 000 000
Diverse investeringer kultur - opprusting bygg og anlegg	1 520 198	-	1 841 962
Tilpasninger idrettsbygg	101 790	1 000 000	1 000 000
Kulturhus/bibliotek	305 229	10 000 000	12 462 088
Ny trase lysløype	191 814	-	200 000
Salg av Løypemaskin	370 000	-	-
Jubileumsgave Sparebankstiftelsen	87 134	-	-
Kirken			
Diverse (inkl tidl inv Ingedal kirke)	49 560	-	49 560
Kirkegårdskapasitet, utredning	-	500 000	500 000
Brannsikring el-anlegg	-	700 000	700 000
Opparbeiding av gravlund Hafslund	1 529 038	9 000 000	21 739 402
Restaurering av grønne arealer og kulturminner	-	150 000	-
Maskiner og utstyr	136 875	500 000	136 875
Plan og samfunnsutvikling			
Kommunedelplan ny bru over Sarpsfossen	5 399 390	3 500 000	5 000 000
Planmidler tverrforbindelse fv.109	-	2 000 000	3 000 000
Planmidler Vingulmorkveien	-	2 000 000	3 000 000
Vannmiljø	-	-	500 000
Eiendom og næring			
Salg av kommunal eiendom	3 320 965	-	-
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	132 775	-	559 914
Kjøp av eiendom BNE	-	-	4 990 664
Kjøp av sykehuset	98 840 025	97 400 000	97 400 000
Opparbeidelse næring- og boligfelt Kløvningsten	2 101 481	14 000 000	14 000 000
Opparbeidelse tomter Brusemyrveien	6 800	500 000	500 000
Regulering boligfelt Pipelund/Delås	-	1 000 000	-
Regulering boligfelt Maugesten	-	500 000	500 000
Regulering Bjørnstadmyra/Tunesenter	109 342	500 000	500 000
Arkivdepot for IKA Østfold ved Skjeberg administrasjonsbygg	14 251 115	6 500 000	18 370 733
Opparbeidelse og ferdigstillelse Guslund	-	2 000 000	2 000 000
Regulering og utbygging næringsfelt Kampenes/Holteskogen	764 968	600 000	600 000
Ravneberget nybygg	99 030	-	-
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	8 607 246	10 000 000	10 000 000
Kjøp av tomt Rudskogen	595 249	-	-
Overtakelse av Ungdomshallen	-	-	11 000 000

	Investeringsutgift 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014 (inkl. budsjettendringer i 2014 og rebevilgning fra 2013)
Kommuneområde helse og sosial			
Kompetansesenter rus og psykisk helse			-
Villa Tindlund psykiatriboliger	55 301	4 500 000	4 500 000
Omsorgstjenester			-
Avdelingskjøkken	4 239	-	4 239
PDA(håndholdte terminaler)	212 050	-	212 050
Korttidshjelpemidler	-	-	518 052
Nye moduler Gerica	797 534	-	1 175 482
Korttidshjelpemidler,samhandlingreform	15 314	-	300 000
Velferdsteknologi	-	-	2 935 970
Valaskjold sykehjem - og omsorgsboliger	8 792 839	5 800 000	12 375 787
Nødstrøm sykehjem	1 354 013	2 200 000	2 200 000
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	41 761 842	25 000 000	28 809 209
Inventar og utstyr	2 313 517	3 000 000	3 000 000
Haugvoll - nytt sykehjem	377 953	6 000 000	6 000 000
Forebyggende tjenester			-
Hannestad servicesenter	40 375	-	-
Bolig og omsorg			-
BH- Midlertidig modulbaserte boliger	3 769 452	-	6 000 000
BH- Overgangsboliger	2 074 642	-	2 000 000
Boligsosial handlingsplan	8 232 295	15 000 000	27 599 999
Bodalsjordet (12 leiligheter)	203 438	-	-
BH- Diverse planleggings- og reguleringsarbeid	115 915	-	1 000 000
Boveiledning			-
12 boliger i bofellesskap Kløvningsten	20 399 716	16 000 000	21 917 830
Aktivitets. for psy. Utviklingshemmede	80 888	5 500 000	5 939 325
12 boliger i bofellesskap Værn	278 038	-	800 881
Kommuneområde HR			
Kommunikasjon og service			-
Kommunedelplan kommunikasjon	-	2 400 000	4 200 000
Videreutbygging av IKT kommunikasjon	246 550	2 400 000	4 368 987
Fornyelse og oppgradering IKT utstyr	7 592 029	7 000 000	7 000 000
Elektroniske tjenester og publikumsservice	707 080	1 700 000	1 700 000
IKT som effektiviseringsverktøy	3 583 882	4 400 000	4 400 000
Arbeidsgiver			-
Videreutvikling av elektroniske personalsystemer	246 263	1 000 000	1 000 000
Kommuneområde Oppvekst			
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne			-
Rehabilitering av uteområder	170 000	-	170 000
Sandbakken skole - utvidelse	456 051	-	-
Fysisk tilrettelegging	501 046	-	485 891
Ventilasjon Kruseløkka skole formingsbygg	781 624	-	1 474 066
Ny sentrumsskole, Sannesundveien	135 331 002	150 000 000	150 000 000
Kapasitetstiltak - skole	707 783	12 000 000	21 636 238
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2013-2017	5 690 341	500 000	5 629 887
Barnehage			-
Forprosjekt nye barnehager	391 204	-	394 404
Midlertidige barnehager Tindlund	23 532	-	369 100
Barnehagebuss	251 296	-	253 245
Sandbakken barnehage-midlertidig	30 503	800 000	30 503
Nye Tindlund barnehage	30 933 864	30 000 000	35 841 791
Rehabilitering av barnehager	999 526	-	4 030 952
Nybygg Vestvold barnehage	43 750	6 500 000	43 750
Ny permanent barnehage-Sandbakken	33 926 051	27 600 000	34 107 209
Lekeapparater barnehager	-	-	699 142
Ny barnehage sentrum	1 775 224	16 000 000	17 376 749
Ny Hafslundsøy barnehage	10 927 121	11 400 000	12 302 575
Ny barnehage Skjeberg	987 490	7 000 000	8 951 312

	Investeringsutgift 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014 (inkl. budsjettendringer i 2014 og rebevilgning fra 2013)
Midlertidig barnehage Hafslundsøy	-	1 000 000	-
Oppgradering barnehager (Enheter oppvekst)	115 639	-	-
IKT-satsing barnehager (Enheter oppvekst)	350 820	-	-
Barnevern			
Oppgradering av familiesenter	205 493	-	3 000 000
Kommuneområde Teknisk			
Park			
Kulås, vannskulptur- forprosjekt	-	-	100 000
Kulås Amfi	1 871 202	5 600 000	5 789 076
Brygge og turvei Glengshølen	10 590	1 400 000	2 000 000
Opprusting parker - plasser	2 418 004	1 200 000	1 992 071
1000-års stien/innfartsårer	48 363	-	-
Vann			
Kommunedelplan VVA,vann	950 687	-	524 853
Forprosjekter vann	470 692	-	881 729
Uforutsette prosjekter vann	655 894	-	2 000 000
Nybygg Torsbekkdalen	1 923 519	-	2 389 962
Vannledningsnett			
Ryesvei	1 690 367	-	2 500 000
Vannforsyning til Nøs, innenfor tomtegrense	2 121 644	-	-
Vannforsyning til Nøs, utenfor tomtegrense	212 799	-	1 363 632
Vannledning Øvre Lande/Bakkeli	3 229 485	-	3 331 752
Vannledningsnett stasjonsbyen(Hasliveien)	253 685	-	1 792 852
Torsbekk- Brevik	1 641 305	-	1 607 629
Torsbekk - Brevik BT2. separering	50 382	-	-
Tjueklo-Ravneberget rehab.vannledning	2 532 916	-	4 000 000
Sindingsvei vannledning	515 895	-	1 899 910
Vannledning Jelsnes- Furuholmen	1 630 028	-	2 500 000
Vannledning Baterød- Hasle	-	-	6 000 000
Ny Gangbru, vannledning i brua Hafslundsøy- Opsund	31 175	-	500 000
Vannledning Guslund- Høk	-	-	2 800 000
Vannledningsnett HP 2014-2017	-	20 000 000	-
Tekniske installasjoner vann			
Baterød vannverk	71 859	-	7 327
Forprosjekt trykkøkning Ullerøy	173 532	-	173 532
Oppgradering trykkforsterkere vann inkl. Møllergata	1 031 913	-	1 240 821
Oppgradering høydebasseng	142 681	-	837 316
Trykkforsterker Gaupefaret, ombygging av ventilkammer Grålum	2 144 933	-	5 817 792
Isestjø vannverk	1 891 804	1 000 000	1 854 704
Avløp			
Kommunedelplan VVA, andel avløp	950 685	-	615 397
Forprosjekt avløpsplan	225 843	-	663 967
Uforutsette prosjekter avløp	218 385	-	2 000 000
Nybygg Torsbekkdalen	1 708 686	-	2 436 821
Tiltak avløp HP 2014-2017	-	34 000 000	-
Avløpsnett			
Avløpsanlegg Kalnes/Grålum(utenfor tomtegrense)	2 208 447	-	486 983
Ledningsnett Stasjonsbyen Hasliveien	254 486	-	1 960 006
Avløpsledning til Nøs, innenfor tomtegrense	260 320	-	-
Separering Øvre Lande/Bakkeli	5 817 132	-	12 742 400
Utløpsledning Sannesund	1 698 405	-	6 583 598
Torsbekk- Brevik	3 054 008	-	2 546 267
Torsbekk - Brevik BT2. separering	50 395	-	-
Ny ledning Tarris -Huken	-	-	1 436 206
Ryesvei	2 343 613	-	2 650 000
Sindingsvei separering	-1 261 461	-	5 902 976
Bryggeriet- Hasle	21 000	-	4 500 000
Hasle- Kampenes	-	-	1 000 000
Ny Gangbru avløpsledning i brua Hafslundsøy- Opsund	26 564	-	-
Avløpsledning Sørbybakken	27 356	-	-
Grålum- Brevikbekken	321 356	-	4 000 000
Baneveien - Nordbergveien	-	-	2 000 000

	Investeringsutgift 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014 (inkl. budsjettendringer i budsjettendringer i rebevilgning fra 2013)
Tekniske installasjoner avløp			-
Forprosjekt stasjonsbyen avløp KP 415	-	-	902 731
Oppgradering avløpspumpestasjoner	910 373	4 000 000	4 000 000
Oppgradering av Alvim renseanlegg	6 081 032	-	4 842 196
Oppgradering avløpspumpestasjoner inkl. gamle Alvim RA	654 052	-	4 303 581
KP 18 Torsbekkdalen	214 280	-	8 000 000
Avløp spredt bebyggelse			-
Solberg /Brandstorp trykk avløpsledning	4 388 594	-	6 359 758
Trykkavløp Øyestad - Høk inkl. pumpestasjon	63 829	-	1 900 000
Trykkavløp Rønneld	189 462	-	7 000 000
Spredt bebyggelse HP 2015-2017	-	7 000 000	-
Avfallsbehandling			-
Nedgravde containere for avfall i sentrum	798 205	-	1 088 797
Gatedalen miljø, gassbrønner	-	-	3 000 000
Nybygg Torsbekkdalen, andel renovasjon	902 342	-	2 251 085
Innsamling av hageavfall (beholdere)	909 920	1 000 000	1 000 000
Samferdsel			-
Etablering av drosjeholdeplass	89 821	-	-
Sarpsborg nye torg	309 922	-	-
Sarpsborg torg Forbedringstiltak	833 878	-	800 000
Ellipser Sarpsborg torg	483 283	-	610 000
Trafikksikkerhetstiltak 2013	1 286 591	-	645 016
Oppgradering av veilys private veier	-	-	1 393 565
Bussholdeplass-univer. utform.(belønningsord.)	417 920	-	633 807
Utvidelse av kommunal vei Bergheimskogen	1 224 944	1 400 000	1 400 000
Støytilltak	269 231	500 000	500 000
Rehabilitering av p-plasser/p-automater	411 373	2 000 000	4 588 869
Bru over Glomma, gang og sykkelvei	341 787	15 000 000	26 584 162
Boligsoneparkering plasser og automater	-	2 000 000	2 000 000
Forskjønnelse ved innfartsårer	-	1 500 000	-
Forskjønnelse Torsbekkdalen	-	1 000 000	-
Gang sykkelvei Bussterminalen- Sandesund (Storgata)	3 857 843	3 000 000	3 000 000
Oppgradering av kommunale veier	11 266 040	11 000 000	11 000 000
Universell utforming av bysentrum	250	1 100 000	3 708 451
Universell utforming av bussholdeplasser	1 307 057	900 000	900 000
Gatelystiltak og dataprogram	4 442 069	6 000 000	10 652 585
Veidel av hovedplan vann og avløp	0	-	-
Gang og sykkelvei rute 3 sentrum	72 652	1 000 000	1 000 000
Gang og sykkelveier inkl. gatelyst (Sykkelbyen nedre Glomma)	398 218	1 500 000	1 500 000
Gang og sykkelvei rute 3 Hafslundsøy	0	-	-
Trafikksikkerhetstiltak 2014 (trygge skoleveier/fartsbegrensende	3 770 433	5 000 000	5 000 000
Gågate redusert konsept	6 571 014	-	10 000 000
Gågate inkl. vann og avløp	-	17 000 000	-
Brannvesenet			-
Redningsverktøy	-	-	278 498
Nytt øvingsområde brannvesen	115 051	-	6 000 000
Verksted og transport			-
Biler og teknisk utstyr 2013	7 815 353	-	7 132 427
PDA i biler	313 770	120 000	120 000
Feievesenet biler	425 718	400 000	400 000
Biler maskiner og annet teknisk utstyr	7 137 693	7 400 000	7 400 000
Biler og maskiner, vann og avløp	1 034 939	3 600 000	3 600 000
Biler og maskiner renovasjon	309 680	1 800 000	1 800 000
Biler og beredskap brann	4 488	1 800 000	1 800 000
Biler og maskiner vei/grønt	2 112 728	3 700 000	3 700 000
Salg av biler og maskiner	202 344	-	-
Byggesak-landbruk og kart			-
Utstyr kart og oppmåling	193 450	600 000	600 000

	Investeringsutgift 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014 (inkl. budsjettendringer i 2014 og rebevilgning fra 2013)
Byggservice			-
Rehabilitering - heis, ventilasjon m.m.	716 396	-	718 843
Miljøtiltak - oljetanker	33 590	-	552 510
Oppgradering av administrasjonsbygg	12 591 089	-	17 059 618
Utskifting /tilpasning av utelys kommunale bygg	-	500 000	1 600 000
Brannoppgradering	1 882 952	3 500 000	3 500 000
Heiser	486 197	2 400 000	4 296 463
Universell utforming kom. bygg	1 238 937	-	3 195 854
Rehabilitering og sikring av bygg	4 948 100	9 000 000	9 000 000
ENØK Styrings og varslingsanlegg (Kruseløkka, Hafslund og	376 157	8 000 000	8 000 000
Ventilasjon og styringsanlegg bygg	5 339 077	7 000 000	7 000 000
Øreavrundning	-10		
Sum investeringsutgift	635 864 648	737 770 000	1 023 116 639

Hovedoversikt - Balanseregnskapet

	Note	Regnskap 2014	Regnskap 2013
Eiendeler		9 814 480 970	8 828 604 582
Anleggsmidler		8 318 192 245	7 443 883 181
Faste eiendommer og anlegg	12	3 882 223 804	3 441 521 032
Utstyr, maskiner og transportmidler	12	229 823 748	213 844 978
Utlån		562 192 768	489 666 115
Aksjer og andeler	5	119 392 082	110 521 262
Pensjonsmidler	2	3 524 559 843	3 188 329 794
Omløpsmidler		1 496 288 726	1 384 721 401
Kortsiktige fordringer		220 714 354	223 913 313
Premieawik	2	304 301 773	229 339 137
Aksjer og andeler	13	429 162 353	12 373 106
Sertifikater	13	0	305 274 671
Obligasjoner	13	0	204 638 837
Kasse, postgiro og bankinnskudd		542 110 245	409 182 337
Egenkapital		676 555 637	528 214 527
Disposisjonsfond	6	155 664 236	153 180 184
Bundne driftsfond	6	76 484 263	79 850 455
Ubundne investeringsfond	6	80 320 858	102 874 491
Bundne investeringsfond	6	11 543 037	4 563 713
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker Ak Drift ¹⁾		15 598 469	15 598 469
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker Ak Investering ¹⁾		-7 449 345	-7 449 345
Regnskapsmessig mindreforbruk		515 876	55 175 680
Kapitalkonto	7	343 878 243	124 420 881
Gjeld		9 137 925 333	8 300 390 055
Langsiktig gjeld		8 581 983 740	7 744 417 454
Pensjonsforpliktelse	2	4 532 441 825	4 245 639 741
Ihendehaverobligasjonslån	14	582 279 000	582 279 000
Sertifikatlån	14	1 656 270 000	951 800 000
Andre lån	14	1 810 992 915	1 964 698 713
Kortsiktig gjeld		555 941 593	555 972 601
Annen kortsiktig gjeld		536 152 983	537 703 085
Premieawik	2	19 788 610	18 269 516
Sum egenkapital og gjeld		9 814 480 970	8 828 604 582
Memoriakonti			0
Ubrukte lånemidler	10	607 669 739	424 955 154
Andre memoriakonti			
Motkonto for memoriakontiene		-607 669 739	-424 955 154
1) AK = Arbeidskapital			

Økonomisk oversikt – driftsregnskapet

	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Regnskap 2013
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	118 072 230	117 400 244	112 376 740
Andre salgs- og leieinntekter	309 490 848	300 273 899	297 667 443
Overføringer med krav til motytelse	365 565 947	147 648 350	428 127 559
Rammetilskudd	1 510 020 676	1 496 804 000	1 426 201 369
Andre statlige overføringer	70 423 654	62 878 000	60 884 207
Andre overføringer	4 311 741	403 500	5 304 612
Skatt på inntekt og formue	1 024 044 056	1 062 000 000	1 020 155 578
Eiendomsskatt	161 233 984	161 500 000	144 527 376
Andre direkte og indirekte skatter	8 324 049		8 344 148
Sum driftsinntekter	3 571 487 184	3 348 907 993	3 503 589 032
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	1 815 095 623	1 720 992 607	1 757 323 366
Sosiale utgifter	501 288 626	508 718 390	458 129 550
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	440 419 727	405 941 878	431 469 101
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	443 860 315	431 396 325	367 131 543
Overføringer	267 521 775	199 905 743	289 986 357
Avskrivninger	164 641 743	0	152 949 206
Fordelte utgifter	-52 807 024	-53 318 100	-47 521 430
Sum driftsutgifter	3 580 020 786	3 213 636 843	3 409 467 692
Brutto driftsresultat	-8 533 601	135 271 150	94 121 340
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	61 035 202	76 600 000	55 142 587
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	19 427 471	0	15 281 821
Mottatte avdrag på utlån	1 005 431	1 000 000	970 753
Sum eksterne finansinntekter	81 468 103	77 600 000	71 395 161
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	143 476 085	145 000 000	133 179 042
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1 499 100	0	0
Avdrag på lån	145 695 856	145 800 000	141 900 307
Utlån	1 161 709	900 000	759 631
Sum eksterne finansutgifter	291 832 750	291 700 000	275 838 980
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-210 364 646	-214 100 000	-204 443 820
Motpost avskrivninger	164 641 743	0	152 949 206
Netto driftsresultat	-54 256 505	-78 828 850	42 626 726
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	55 175 680	55 175 680	39 153 030
Bruk av disposisjonsfond	52 216 189	64 248 000	65 072 352
Bruk av bundne fond	36 366 326	15 659 850	25 434 063
Sum bruk av avsetninger	143 758 194	135 083 530	129 659 446
Overført til investeringsregnskapet	810 000	810 000	55 008 023
Avsatt til disposisjonsfond	55 175 680	55 305 680	32 742 728
Avsatt til bundne fond	33 000 134	139 000	29 359 742
Sum avsetninger	88 985 814	56 254 680	117 110 493
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	515 876	0	55 175 680

Økonomisk oversikt - investeringsregnskapet

	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Regnskap 2013
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	10 928 198	36 000 000	31 840 923
Andre salgsinntekter	2 050 850	0	0
Overføringer med krav til motytelse	20 389 668	0	20 216 242
Kompensasjon for merverdiavgift	80 633 412	70 000 000	
Statlige overføringer	68 448 000	26 600 000	1 738 570
Andre overføringer	5 000 000	0	0
Renteinntekter og utbytte		0	110 000 000
Sum inntekter	187 450 128	132 600 000	163 795 735
Utgifter			
Lønnsutgifter	3 221 947	2 370 000	2 884 181
Sosiale utgifter	1 036 186	0	750 133
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	544 954 594	997 620 802	549 041 749
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	17 675
Overføringer	82 348 886	23 125 837	73 543 403
Renteutgifter og omkostninger	4 303 037	0	2 826 955
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	635 864 649	1 023 116 639	629 064 094
Finanstransaksjoner			
Avdrag på lån	126 009 942	238 295 247	401 226 981
Utlån	123 581 847	130 000 000	99 963 408
Kjøp av aksjer og andeler	8 780 035	8 200 000	40 513 450
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	2 200 000	57 448 053
Avsatt til bundne investeringsfond	6 979 324		3 030 199
Sum finansieringstransaksjoner	265 351 148	378 695 247	602 182 091
Finansieringsbehov	713 765 669	1 269 211 886	1 067 450 449
Dekket slik:			
Bruk av lån	639 755 415	1 219 001 886	910 410 913
Salg av aksjer og andeler	0	400 000	0
Mottatte avdrag på utlån	50 171 182	40 000 000	45 629 976
Overført fra driftsbudsjettet	810 000	810 000	55 008 023
Bruk av disposisjonsfond	475 438	0	4 267 039
Bruk av bundne driftsfond	0	0	509 939
Bruk av ubundne investeringsfond	22 553 633	9 000 000	51 624 559
Bruk av bundne investeringsfond	0		0
Sum finansiering	713 765 669	1 269 211 886	1 067 450 449
Udekket/udisponert	0	0	0

Note 1 – Endring i arbeidskapital

	Note	2014	2013	2012
Anskaffelse av midler		4 530 332 013	4 694 820 817	4 000 691 654
Anvendelse av midler		4 601 448 265	4 703 125 399	3 995 678 403
Anskaffelse minus anvendelse		-71 116 252	8 304 582	5 013 251
Endring ubrukte lånemidler		182 714 585	-203 631 913	184 593 974
Endring i arbeidskapital		111 598 333	-211 936 495	189 607 225
Endring kortsiktige fordringer		-3 198 959	-3 564 022	-6 640 807
Endring premieavik		74 962 636	8 740 434	82 570 638
Endring aksjer og andeler	13	416 789 247	1 301 022	-1 802 470
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikater	13	-509 913 508	193 980 799	158 398 620
Endring betalingsmidler		132 927 908	-385 821 013	67 381 073
Sum endring omløpsmidler		111 567 325	-185 362 780	299 907 054
Sum endring kortsiktig gjeld		31 008	-26 573 715	-110 299 829
Endring arbeidskapital		111 598 333	-211 936 495	189 607 225
Differanse endring i arbeidskapital		0	0	0

Note 2 – Pensjonsforpliktelser

Sarpsborg kommune har kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte. For lærere i grunnskolen har kommunen tilsvarende ordning i Statens pensjonskasse (SPK). Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66 % sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetalinger fra folketrygden.

PENSJONSKOSTNAD	KLP		SPK	
	2013	2014	2013	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	149 499 034	165 239 382	41 177 562	41 929 705
+ Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	133 633 527	144 791 348	25 198 283	25 339 485
= Brutto pensjonskostnad	283 132 561	310 030 730	66 375 845	67 269 190
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	126 605 205	130 563 995	19 710 473	20 329 453
= Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	156 527 356	179 466 735	46 665 372	46 939 737
+ Sum amortisert premieavvik	19 955 182	22 716 732	-1 065 452	-1 622 566
+ Avregning for tidligere år				
+ Administrasjonskostnad	9 858 581	12 039 063	1 099 627	1 107 548
= Samlet pensjonskostnad (inkl. adm.)	186 341 119	214 222 530	46 699 547	46 424 719

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnad og sum amortisert premieavvik utgjør samlet pensjonskostnad.

Premieavvik

Sarpsborg kommune har valgt 7 års amortiseringstid (10 års amortiseringstid i 2013)

PREMIEAVVIK	KLP		SPK	
	2013	2014	2013	2014
Innbet. Premie/tilskudd (ekskl. adm.)	184 142 866	267 882 534	41 094 232	43 985 800
- Netto pensjonskostnad	156 527 356	179 466 735	46 665 372	46 939 737
= Årets premieavvik	27 615 510	88 415 799	-5 571 140	-2 953 937

Sats for arbeidsgiveravgift (14,1 %)				
AGA av premieavviket	3 893 787	12 466 628	-785 531	-416 505
AGA av innbet. premie/tilskudd (inkl. adm) (arbeidsgivers andel)	26 807 120	38 679 566	5 830 347	6 230 999

Hvis innbetalt premie/tilskudd overstiger netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et lavere beløp enn den faktiske innbetalte premie/tilskudd, nemlig pensjonskostnaden. Hvis innbetalt premie/tilskudd er lavere enn netto pensjonskostnad, skal premieavviket utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et høyere beløp enn den faktiske innbetalte premie/tilskudd.

	KLP	SPK
AKKUMULERT OG AMORTISERT PREMIEAVVIK	2014	2014
Akkumulert premieavvik 31.12.13	200 998 368	-16 011 846
+ Årets premieavvik	88 415 799	-2 953 937
- Sum amortisert premieavvik	22 716 732	-1 622 566
= Akkumulert premieavvik 31.12.14	266 697 435	-17 343 217
AGA av amortisert premieavvik	3 203 059	-228 782

Balanseførte størrelser

	KLP		SPK	
	Estimat 31.12.2013	Estimat 31.12.2014	Estimat 31.12.2013	Estimat 31.12.2014
BALANSEFØRT PENSJONSFORPLIKTELSE				
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	3 418 648 871	3 707 135 674	696 332 928	700 756 310
- Pensjonsmidler	2 694 957 876	3 014 893 736	493 371 908	509 666 097
= Netto forpliktelse (før AGA)	723 690 995	692 241 938	202 961 020	191 090 213
AGA av (balanseført) netto forpliktelse	102 040 430	97 606 113	28 617 504	26 943 720

	KLP	SPK
SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSFORPLIKTELSE UB – ESTIMAT	2014	2014
Brutto pensjonsforpliktelse IB 1.1 samt fisjon/fusjon	3 418 648 871	696 332 928
+ Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	93 334 825	
+ Overførte/mottatte avvik	0	
= Faktisk forpliktelse IB 1.1	3 511 983 696	
+ Årets opptjening	165 239 382	41 929 705
+ Rentekostnad	144 791 348	25 339 485
- Utbetalinger	114 878 752	
- Estimatavvik		62 845 808
= Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12. - Estimat	3 707 135 674	700 756 310

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSMIDLER UB – ESTIMAT	2014	2014
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 – samt fisjon/fusjon	2 694 957 876	493 371 908
+ Estimatavvik midler IB 1.1	36 368 083	
+ Overførte/mottatte avvik	0	
= Faktisk pensjonsmidler IB 1.1	2 731 325 959	
+ Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	279 921 597	45 093 348
- Administrasjonskostnad	12 039 063	1 107 548
- Utbetalinger	114 878 752	
+ Forventet avkastning	130 563 995	20 329 453
- Estimatavvik		48 021 064
= Brutto pensjonsmidler UB 31.12. – Estimat	3 014 893 736	509 666 097

Forutsetninger

Forutsetninger som ligger til grunn for beregningen i KLP:

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER	2013	2014
Årlig avkastning (i %)	5,00	4,65
Diskonteringsrente (risikofri rente i %)	4,00	4,00
Årlig lønnsvekst (i %)	2,87	2,97
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (i %)	2,87	2,97
Årlig vekst i pensjonsreguleringen (i %)	2,87	2,97
Forholdstallet fra KMD*	1,10	1,00

* Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Andel som tar ut AFP

Uttak fra 62 år

Sykepleiere 33 %

Fellesordningen * 33 %

Fellesordningen ** 45 %

* 65 års aldersgrense ** 70 års aldersgrense

Frivillig avgang for Sykepleier- og Tillitsvalgtordning (i %)

Alder (i år)	< 20	20-23	24-25	26-30	31-45	46-50	> 50
Turn-over	20	8	6	6	4	1	0
Fradrag *	-	-	-	0,4	0,2	0,1	-

* Fradragene gjøres for hvert av årene i aldersgruppen

Frivillig avgang for Fellesordning (i %)

Alder (i år)	< 20	20-23	24-29	30-39	40-50	51-55	> 55
Turn-over	20	15	10	7,5	5	2	0

Antall personer i ordningen (per 1.1)	2013	2014
Aktive	3 234	4 031
Oppsatte	2 841	2 675
Pensjonister	2 001	2 103

Forutsetninger som er anvendt i beregningen for SPK:

Økonomiske forutsetninger (i %)	2013	2014
Diskonteringsrente	4,00	4,00
Forventet Lønnsvekst	2,87	2,97
Forventet G-regulering	2,87	2,97
Forventet avkastning	4,35	4,35

Demografiske parametere:

Frivillig avgang (turn-over): 3 % årlig inntil fylte 50 år, 0 % utover dette.

Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år):50 %

Dødelighet: K2005

Uførhet: K1963 (200%)

Note 3 - Kommunens garantiforpliktelser

		2014	2013	Opphørsår
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	19 656 250	20 718 750	2033
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	5 999 920	6 333 260	2032
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	38 500 000	-	2034
Borg Havn IKS	DNB	5 250 000	5 625 000	2028
Borg Havn IKS	DNB	4 562 500	4 812 500	2027
Borg Havn IKS	DNB	884 996	983 330	2018
Borg Havn IKS	DNB	3 825 000	4 165 000	2026
Borg Havn IKS	DNB	1 771 031	2 556 817	2017
Borg Havn IKS	DNB	4 875 000	5 250 000	2027
Borg Havn IKS	DNB	4 232 813	4 501 563	2020
Borg Havn IKS	KLP	4 250 000	4 750 000	2023
Borg Havn IKS	KLP	4 500 000	5 000 000	2023
Borg Havn IKS	KLP	5 563 125	6 046 875	2026
Borg Havn IKS	KLP	4 275 000	4 631 250	2026
Bergsvingen barnehage	Husbanken	1 275 000	1 500 000	2049
Tuneskipet barnehage	Husbanken	1 231 250	1 456 250	2049
Nygårdshaugen barnehage	Husbanken	1 267 200	1 478 400	2048
Tyrihans barnehage	Husbanken	1 766 711	1 922 096	2051
Tune adm.bygg	KLP	275 500	594 500	2015
Eplehagen bofellesskap/SOBBL	Kommunalbanken	17 412 909	18 470 637	2027
Snarveien barnehage	Husbanken	9 117 093	9 473 394	2035
Inspiria Science Center AS	Kommunalbanken	19 000 000	19 000 000	2037
Inspiria Science Center AS	Kommunalbanken	19 636 500	19 636 500	2037
		179 127 798	148 906 122	

***Kommunen har forpliktet seg gjennom bystyresak 85/13 å stille lånegaranti på kr. 575 mill. kroner for prosjekter i Bypakka Nedre Glomma. Søknad om godkjenning av lånegaranti er sendt Fylkesmannen.

Bypakke Nedre Glomma er vedtatt i 2014 og beregnet låneopptak er i år 2020.

Note 4 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.

Navn	Fordringer	Gjeld	Kortsiktig	Langsiktig
Borg næring og eiendom AS	712 500		712 500	0
Greåkerveien 85 AS	50 000		50 000	0
Frivilligsentralen		-134 291	-134 291	0
Sum	762 500	-134 291	628 209	0

Note 5 – Aksjer og andeler

Navn	31.12.2014	31.12.2013
Egenkapitalinnskudd KLP	60 746 236	52 966 201
Sarpsborg Asvo AS	100 000	100 000
Fjellveien 20 leilighet A. Bjerkholdt	4 000	4 000
Greåkersalen 6 leiligheter Selvaag	73 878	73 878
Innskudd Selvaag 6 leiligheter	21 693	21 693
Kulåssentret Blå kors 16 leiligheter	1 711 000	1 711 000
Sandesundsveien 39 1 a 250.-	250	250
Lindesnesgate 43 3 a 500.-	1 500	1 500
O.Haraldsonsgt. 42 b 1 a 4000.-	4 000	4 000
Sandesundsveien 39 1 a 3200.-	3 200	3 200
Hurdalsenteret 1 a 5000.-	5 000	5 000
Peer Gyntveien 34 leilighet nr. 19	25 000	25 000
Herreperveien 6 leiligheter	10 943	10 943
St. Halvards Plass 8 leiligheter	360 000	360 000
Fritjofsgate borettslag 8 leiligheter	600 000	600 000
Jutulveien 1970	36 000	36 000
Sarpsborg sanitetsforening	80 000	80 000
Fritjofsgate trygdeboliger	420 000	420 000
Halsgate borettslag 8 andeler	800	800
Biblioteksentralen AL	12 300	12 300
Leierett yrkesskolens hybelhus	25 000	25 000
Fasanveien borettslag leil. 29/40	17 964	17 964
Østfold Energi AS	10 000 000	10 000 000
Ørebekk SA 3 a kr 135000	405 000	405 000
Greåkerveien 85 AS	4 588 799	4 588 799
Borg næring og Eiendom AS	1 945 250	1 945 250
Tune Administrasjonsbygg AS	33 700 000	33 700 000
Inspira Eiendom as 10600 a 5.-	53 000	53 000
Høisand Bad AS	90 785	0
Skjebergkilens Marina AS ¹⁾	1 300 000	300 000
Rekom AS 58 à 500.- ²⁾	29 000	29 000
Glomma veiprosjekt 12 a 5000.-	60 000	60 000
Sarpsborg Turist AS	285 000	285 000
Alarmsentralen Brann Øst AS	1 097 040	1 097 040
Østfoldforskning AS	100 000	100 000
Nygårdshaugen barnehage 5 a 3000.-	15 000	15 000
Borg Næringsutvikling AS	1 333 944	1 333 944
Andeler i SOBBL	50 000	50 000
Solheimåsen vannverk	26 000	26 000
Ingedal vannverk 3 a 1500.-	4 500	4 500
Skjeberg vannverk 5 a 5000.-	50 000	50 000
¹⁾ Sarpsborg kommune kjøpte i 2014 Rakkestad og Eidsberg kommune sine aksjeposter i Skjebergkilens Marina AS. Kjøpet bestod av 25 aksjer til kr. 40 000,- pr. aksje.		
²⁾ Bystyret vedtok i møtet den 11.12.2014 å selge sine aksjer i Rekom AS. Salget var ikke gjennomført pr. 31.12.14.		
I samsvar med § 8 i forskrift om årsregnskap for kommuner verdsettes anleggsmidler til opprinnelig anskaffelseskost. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi ved eventuelle vedifall som ikke forventes å være forbigående.		

Note 6.1 Avsetninger og bruk av avsetninger

Tekst	2014	2013	2012
Avsetninger	95 155 138	122 580 721	116 073 912
Bruk av avsetninger	-111 611 587	-146 907 952	-80 120 165
Netto avsetning	-16 456 449	-24 327 231	35 953 747

Note 6.2 Avsetning til og bruk av fond

	Regnskap 2014	Regulert budsjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014
Disposisjonsfond			
Disposisjonsfond pr. 01.01.14	153 180 184		
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1A driftsregnskap	55 175 680	55 175 680	7 600 000
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B driftsregnskap	0	130 000	130 000
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskap	-475 438	0	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1A driftsregnskap	-38 400 000	-37 900 000	-1 100 000
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B driftsregnskap	-13 816 189	-26 348 000	-9 548 000
Disposisjonsfond pr. 31.12.14	155 664 236		
Ubundne investeringsfond pr. 01.01.14	102 874 491		
Avsatt til ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	0	2 200 000	0
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	-22 553 633	-9 000 000	-7 900 000
Ubundne investeringsfond pr. 31.12.14	80 320 858		
Bundne investeringsfond 01.01.14	4 563 713		
Avsatt til bundne investeringsfond i investeringsregnskap	6 979 324		
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskap	0		
Bundne investeringsfond pr. 31.12.14	11 543 037		
Bundne driftsfond pr. 01.01.14	79 850 455		
Avsatt til bundne driftsfond i skjema 1A driftsregnskap	101 981		
Avsatt til bundne driftsfond i skjema 1B driftsregnskap	32 898 153		
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskap	0		
Bruk av bundne driftsfond i skjema 1A driftsregnskap	0		
Bruk av bundne driftsfond i skjema 1B driftsregnskap	-36 366 326		
Bundne driftsfond pr. 31.12.14	76 484 263		
Samlet avsetning for alle fondstyper	95 155 138		
Samlet bruk av avsetning for alle fondstyper	-111 611 587		
Netto avsetning	-16 456 449		

Bundne fond	
	Regnskap 2014
Selvkostfond pr. 01.01.14	18 540 854
Netto avsetning selvkostfond	-9 064 395
Selvkostfond pr. 31.12.14	9 476 459
Gavefond pr. 01.01.14	4 522 710
Netto avsetning gavefond	-104 979
Gavefond pr. 31.12.14	4 417 732
Jubileumsgave Sparebankstiftelsen pr. 01.01.14	0
Netto avsetning	5 000 000
Jubileumsgave Sparebankstiftelsen pr. 31.12.14	5 000 000
Avsetninger og bruk av avsetninger i skjema 1B	
	Regnskap 2014
<u>Kommuneområde SØK:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.14	59 948 446
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-4 386 830
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.14	55 400 723
<u>Kommuneområde Helse og sosial:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.14	44 248 161
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-4 417 411
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.14	37 713 915
<u>Kommuneområde HR:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.14	6 267 571
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-644 740
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.14	5 685 188
<u>Kommuneområde oppvekst:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.14	36 078 119
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-4 094 491
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.14	25 781 156

<u>Kommuneområde teknisk:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.14	2 843 814
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-272 717
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.14	3 250 240

Note 7 – Kapitalkonto

		Balanse 01.01.2014	124 420 881
Salg av fast eiendom	4 839 910	Aktivering av fast eiendom og anlegg	610 873 313
Salg av maskiner/transportmidler	3 451 157	Aktivering av maskiner og transportmidler	18 741 038
Avskrivninger bygg og anlegg	122 815 929	Kjøp av aksjer og andeler	8 870 820
Avskrivning av utstyr, maskiner	41 825 814	Sosiale utlån	1 203 478
Nedskrivning av aksjer og andeler		KLP fellesordning og sykepleiere	336 230 049
Nedskrivning av bygg og anlegg			
Salg av aksjer og andeler		Utlån formidlingslån	123 581 847
Avdrag sosiale lån	1 047 200	Avdrag eksterne lån	271 705 798
Tap sosiale utlån	1 040 289		
Avdrag formidlingslån	50 171 182		
Tap på formidlingslån			
Bruk av midler formidlingslån	123 581 847		
Bruk av eksterne lån	516 173 568		
KLP fellesordning og sykepleiere	286 802 084		
Balanse 31.12.2014	343 878 243		
Sum	1 495 627 224	Sum	1 495 627 224
Sarpsborg, 14.02.2015			
			
Unni Skaar		Rune Antonsen	
Rådmann		Økonomisjef	

ØVRIGE NOTER I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK (KRS 6)

”Øvrige noter” omfatter noter som ikke er obligatoriske i henhold til lov og forskrift, men som fremgår av Kommunal regnskapsstandard nr. 6: Foreløpig standard (F) – Noter og årsberetning. Notene gir utfyllende informasjon til regnskapet.

Note 8 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Regnskapet er utarbeidet i henhold til Kommunelovens § 48 2. ledd, Forskrift om årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapskikk slik dette fremgår av lov, forskrift og kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.

Tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også for interne finansieringstransaksjoner.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter og inntekter ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet. Justering i henhold til eksakt beløp foretas i det påfølgende regnskapsår.

Virkingen av endringer i regnskapsprinsipper i 2008 og senere som påvirker arbeidskapitalen er ført direkte mot konto for prinsippendringer.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Alle andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler består av varige driftsmidler, finansielle anleggsmidler og immaterielle eiendeler.

Kontanter, bankinnskudd, markedsbaserte verdipapirer og fordringer knyttet til kommunens vare og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Normalt vil fordringene forfalle innen ett år. Markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje med sikte på videresalg og omsettes på børs eller i et regulert marked, samt har god likviditet og eierspredning, klassifiseres alltid som omløpsmidler. Unntak gjelder for obligasjoner som bystyret på forhånd har bestemt skal holdes til forfall. Investering i aksjer, andeler, obligasjoner og utlån med løpetid utover ett år som ikke er finansielt motivert er klassifisert som anleggsmidler.

KRS (F) nr 4 inneholder regler for avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Hovedregelen er at utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved tidspunktet for anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå anses som vedlikehold og utgiftsføres i driftsregnskapet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i Kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jf. Kommunelovens § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Investering i anleggsmidler aktiveres fortløpende i balansen det året investeringen er foretatt. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomheten. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, er avskrevet med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning og varierer fra 5 til 50 år avhengig av beregnet levetid for anleggsmiddelet.

Kommuner og fylkeskommuner kan legge til grunn en kortere avskrivningsperiode for det enkelte anleggsmiddel, dersom det er åpenbart at den økonomiske levetiden til anleggsmiddelet er kortere enn de fastsatte avskrivningsperiodene.

Anleggsmidler som er solgt er nedskrevet til 0 i salgsåret. Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Nedskrivningen er reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Avgrensning mellom drift og investering er gjort i henhold til KRS 4. Som investering regnes:

- a) Anskaffelse av eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk (> 3 år), og som er av vesentlig verdi (> kr 100 000).
- b) Påkostning på eksisterende varige driftsmidler, som er av varig og vesentlig verdi.

I tilfeller der kommuner har utgifter til utbedring av bygg og anlegg i forbindelse med offentlige brannpålegg og HMS-forskrifter er alle bygg/anlegg ansett som en vurderingsenhet. Arbeid på/utgifter til bygg/anlegg som er fullt avskrevet er ført som investering.

Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor betalte tjenester hvor selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet februar 2014, rundskriv H-3-14. Jfr. note 17.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Merverdiavgiftsplikt og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet kreves merverdiavgiftskompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.m. All merverdiavgift knyttet til anskaffelser over driftsbudsjettet inntektsføres på det budsjettansvar hvor anskaffelsen er utgiftsført. All merverdiavgiftskompensasjon knyttet til investeringer er ført til inntekt i investeringsregnskapet på funksjon 850.

Kommunen har eierskap i følgende aksjeselskap, interkommunale selskap, kommunale foretak m.m. som i varierende grad utfører tjenester for kommunen og/eller hvor eierskapet er historisk eller strategisk betinget:

Kommunale foretak:

Sarpsborg Frivillighetssentral KF

Interkommunale selskaper:

Borg Havn IKS

Driftsassistansen i Østfold IKS

Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

Østfold Kommunerevisjon IKS

Aksjeselskaper:

Alarmsentral Brann Øst AS

AS Høisand Bad

Borg Næring og eiendom AS

Borg Næringsutvikling AS

Greåkerveien 85 AS

Inspira eiendom AS

Rekom AS

Sarpsborg ASVO AS

Sarpsborg Turist AS

Skjebergkilens Marina AS

Østfold Energi AS

Østfoldforskning AS

Tune administrasjonsbygg AS

Annet:

KLP (gjensidig selskap)

Note 10 (KRS) – Vesentlige poster

Ressurskrevende tjenester

Det statlige tilskuddet til ressurskrevende tjenester for 2014 er estimert til 60 mill. kr. Beløpet er ført til inntekt i driftsregnskapet på ansvar 820. Det endelige kravet overfor staten foreligger først etter at regnskapet for 2014 er avsluttet. Avviket mellom estimat og faktisk utbetaling vil bli inntekts-/utgiftsført i 2015.

Et negativt avvik på 5,0 mill. kr mellom estimat og faktisk utbetaling for 2013 er utgiftsført i 2014.

Estimat for lederlønnsoppgjøret 2014

Lønnsforhandlingene for 2014 som gjelder rådmann, kommunesjefer og enhetsledere gjennomføres i februar 2015 og kommer til utbetaling samme år. Det er avsatt 1,35 mill. kr til forhandlingene med utgiftsføring i 2014.

Beregning av pensjon i tilskuddet til ikke-kommunale barnehager

Bystyret vedtok ved behandlingen av 2. tertialrapport 2014 å øke budsjettammen for tilskudd til ikke-kommunale barnehager med 21 mill. kr. Økningen skyldtes i hovedsak etterbetaling på grunnlag av endret pensjonsberegning i tilskuddsberegningen for 2012, 2013 og prognose for 2014. Endringen skyldes Utdanningsdirektoratets omgjøring av Fylkesmannens godkjenning av Sarpsborg kommunes beregning av pensjon i tilskuddet til ikke-kommunale barnehager for 2012. Kunnskapsdepartementet har senere avvist en klage fra Kommunenes Sentralforbund (KS) på Utdanningsdirektoratets vedtak. Sarpsborg kommune vurderer sammen med KS mulighetene for en rettslig prøving av saken over for staten. Tilskuddet til ikke-kommunale barnehager for 2012, 2013 og 2014 er utbetalt med forbehold om at vedtaket kan bli endret. Økt tilskudd til ikke-kommunale barnehager i 2014 i forhold til kommunens beregningsmåte utgjør ca. 6,0 mill. kr. For årene 2012 og 2013 utgjør merutgiften henholdsvis 9,3 og 0,9 mill. kr.

Ubrukte lånemidler

Ubrukte lånemidler vil bli nedjustert med 177,4 mill kr i 2015 som følge av at tilskudd til investeringer, inntekter på salg av anleggsmidler og momskompensasjon skal gå til ekstraordinær avdrag på lån. Dette gjennomføres i 2015.

Note 11 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner

Manglende finansiering i investeringsregnskapet

Prosjekter med merforbruk og prosjekter med manglende bevilgning/finansiering i investeringsregnskapet er finansiert ved bruk av ubrukte lånemidler tilhørende andre prosjekter.

Erstatning i eldre barnevernssaker

Bystyret vedtok i 2009 at Sarpsborg kommune skulle slutte seg til en felles kommunal oppreisningsordning i Østfold for personer som har vært utsatt for overgrep eller omsorgssvikt under barnevernets omsorg før 01.01.93. Østfoldkommunene har sluttet seg til felles prinsipper og et felles sekretariat for ordningen i fylkeskommunen. Søknadsfristen for ordningen utløp 01.02.12. Det er ved utløpet av 2014 utbetalt til sammen 46,5 mill. kr fordelt med 8,8 mill. kr i 2010, 16,9 mill. kr i 2011, 10,3 mill. kr i 2012, 8,9 mill. kr i 2013 og 1,5 mill. kr i 2014. Alle gjenværende saker ble ferdigbehandlet i 2014.

Engangstilskudd til Inspiria science center AS

Det er tidligere vedtatt å finansiere nedgraving av høyspentkabel ved Inspiria gjennom overføring av 40,5 mill. kr fra Sarpsborg kommune til Inspiria, jf. bystyresak 47/13. I forbindelse med dette er det overført kr 38 654 750 til Inspiria. Prosjektet er avsluttet med en total kostnad på kr 34 635 427. Kr 4 019 427, som er differansen mellom overført beløp og total kostnaden for prosjektet, skulle i utgangspunktet tilbakeføres til kommunen. Bystyret besluttet i sak 92/14 å bevilge restbeløpet som ekstra kapitaltilførsel/tilskudd til Inspiria. Selskapet dekker selv kostnader knyttet til ettårsbefaring på nedgravingen anslått til kr 30 000 innenfor tilskuddet.

Note 12 (KRS) – Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veler	Adm.bygg, sykehjem mv.	Ikke avskrivbare anleggsmidler	SUM
Anskaffelseskost 01.01	183 027 465	278 361 753	504 418 389	2 669 296 835	1 130 372 567	269 138 588	5 034 615 597
Årets tilgang	21 609 679	39 646 061	39 330 377	317 267 286	194 926 518	16 834 430	629 614 351
Årets avgang	0	3 451 157	0	4 577 674	0	262 236	8 291 067
Anskaffelseskost 31.12	204 637 144	314 556 657	543 748 766	2 981 986 447	1 325 299 085	285 710 782	5 655 938 881
Akk.avskrivninger 31.12	149 218 976	151 761 086	173 709 158	837 231 578	231 970 533		1 543 891 330
Netto akk. og rev.nedskrivninger	0	0	0	0	0		0
Nedskr. 31.12	0	0	0	0	0		0
Bokført verdi pr. 31.12	55 418 168	162 795 571	370 039 608	2 144 754 869	1 093 328 552	285 710 782	4 112 047 551
Årets avskrivninger	19 203 120	21 679 389	22 629 756	75 008 687	26 120 791		164 641 743
Årets nedskrivninger	0		0	0	0		0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0		0
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	-	
Avskrivningsplan	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	-	

Note 13 (KRS) – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Fordeling pr. aktivaklasse				
Aktivaklasse	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Periodens resultatførte verdiendring	Balanseført verdi
Aksjer og andeler:				
Pengemarkedsfond	200 000 000	210 731 877	5 771 739	210 731 877
Obligasjonsfond	165 000 000	206 797 420	10 158 583	206 797 420
Aksjer	19 034 955	11 633 056	-740 050	11 633 056
Total	384 034 955	429 162 353	15 190 272	429 162 353
Plasseringsporteføljens sammensetning er innenfor de rammer for risiko m.m. som følger av kommunens finansreglement, når det tas hensyn til bystyrets tidligere vedtak om at awikling av kommunens langsiktige plasseringer skal skje gradvis.				

Note 14 (KRS) Del 1 - Gjeldsforpliktelser - Investeringslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente	Renteforfall
Kommunalbanken	177 132 212	17.03.2025	Nibor	1,86 %	16.03.2015
Kommunalbanken	520 963 840	09.08.2029	Nibor	2,03 %	09.02.2015
Kommunalbanken	475 766 400	12.03.2029	Nibor	2,00 %	11.03.2015
Sertifikatlån	383 000 000	05.03.2015	Nibor	1,622 %	05.03.2015
Sertifikatlån	300 000 000	03.03.2015	Nibor	1,79 %	03.03.2015
Sertifikatlån	268 800 000	06.02.2015	Nibor	1,72 %	06.02.2015
Sertifikatlån	350 000 000	13.11.2015	Nibor	1,69 %	13.11.2015
Sertifikatlån	354 470 000	13.05.2015	Nibor	1,93 %	13.05.2015
Obligasjonslån	582 279 000	22.10.2018	Nibor	2,08 %	21.01.2015
Sum lån	3 412 411 452				

Alle lån løper med flytende rente.

Sarpsborg kommune har bundet renten på deler av låneporteføljen ved bruk av rentebytteavtaler.

Dette er gjort for å ha mest mulig forutsigbare renteutgifter for gjeldsporteføljen.

Strategi for fordeling mellom fast og flytende rente fremgår av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Sarpsborg kommune har i løpet av 2014 ikke hatt problemer med å få finansiert sine investeringer.

Låneporteføljen er innenfor de rammer som følger av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Note 14 (KRS) Del 2 - Gjeldsforpliktelser - Formidlingslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Type lån	Rentetype	Rente	Renteforfall
Husbanken	190 130 856	01.04.2032	Startlån	Flytende	2,182 %	01.01.2015
Husbanken	48 177 721	01.08.2029	Startlån	Flytende	2,182 %	01.01.2015
Husbanken	1 477 698	01.05.2021	Særvilkår	Flytende	1,182 %	01.01.2015
Husbanken	87 918 354	01.04.2033	Startlån	Fast	2,869 %	01.04.2022
Husbanken	2 731 324	01.06.2035	Startlån	Flytende	2,188 %	01.01.2015
Husbanken	102 872 363	01.04.2038	Startlån	Flytende	2,188 %	01.01.2015
Husbanken	86 813 669	01.10.2043	Startlån	Flytende	2,188 %	01.01.2015
Husbanken	117 008 478	01.08.2044	Startlån	Flytende	2,188 %	01.01.2015
Sum lån	637 130 463					

Note 14 (KRS) Del 3 – Gjeldsforpliktelser – Rentebytteavtaler

Motpart	Hovedstol pr. 31.12.2014	Startdato	Forfallsdato	Sarpsborg kommune betaler	Betaling	Rentemetode	Motparten betaler	Betaling	Rentemetode
Nordea	135 000 000	26.07.2011	26.07.2021	4,51 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Nordea	210 700 000	15.12.2005	15.12.2015	3 års NOK CMS + 0,60 %	Kvartalsvis	30/360	3 mnd. Nibor - 0,10 %	Kvartalsvis	A/360
Nordea	150 700 000	15.12.2005	15.12.2015	3 mnd. NIBOR	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor + 0,75 %	Kvartalsvis	A/360
Nordea	675 000 000	04.01.2016	04.01.2021	5 års NOK CMS + 0,50 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor + 1,18 %	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	75 000 000	15.02.2010	13.02.2017	4,865 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	85 000 000	15.05.2008	14.11.2016	5,3505 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	104 000 000	28.09.2009	28.09.2015	5,655 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	200 000 000	16.11.2009	16.12.2019	4,485 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	100 000 000	01.12.2011	01.12.2016	4,54 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2018	3,665 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2019	3,775 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	30 000 000	16.06.2010	16.03.2016	3,43 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	420 000 000	18.05.2015	18.05.2021	4,55 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	420 000 000	18.05.2016	18.05.2021	4,63 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	230 000 000	31.08.2011	31.08.2016	3,36 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	650 000 000	01.02.2012	01.02.2025	3,65 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Sum	3 845 400 000								

Note 14 (KRS) Del 4 – Beregning av minste tillatte avdrag

				2014
Betalt avdrag driftsregnskap				145 695 856
Sum lån 01.01.2014				3 554 252 588
Formidlingslån - Husbanken 01.01.2014				-567 322 321
Lån med i vekting				2 986 930 267
Sum bokført verdi anleggsmidler 01.01.2014				3 655 366 011
Ikke avskrivbare anleggsmidler 01.01.2014				-269 138 588
Sum bokført verdi avskrivbare anleggsmidler				3 386 227 423
Sum årets avskrivninger				164 641 743
Kontrollgrense:				Betalte avdrag:
2 986 930 267				
Langsiktig gjeld				
	*	164 641 743 =	145 227 518	145 695 856
Årets avskrivninger				
3 386 227 423				
Bokført verdi anleggsmidler				
	Regnskap	Kontrollgrense	Budsjett	Avvik kontrollgr-regnskap
Avdrag 2014	145 695 856	145 227 518	145 800 000	468 338

Note 15 – Rentesikring

Risiko som sikres

Renterisiko

Type sikring

Kontantstrømsikring

Sikringsobjekt

Kommunens samlede gjeldsportefølje for investeringslån hvor kommunen betaler flytende Nibor 3 måneder eller flytende rente med tilsvarende fiksingsrisiko.

Gjeldsportefølje for investeringslån per 31.12.2014

Investeringslån	Hovedstol	Endelig forfall	Renteterm. pr. år	Avdrag pr. år	Rentemetode	Lånerente inkl. margin	Produkt	Margin	Rente-regulering	Rente-terminer
NKB 20090542	177 132 212	17.03.2025	4	0	A/360	1,86 %	NIBOR 3 mnd.	40 bp	16.03.2015	16/3, 16/6, 16/9 og 16/12
NKB 20090674	520 963 840	09.08.2029	4	0	A/360	2,03 %	NIBOR 3 mnd.	40 bp	09.02.2015	9/2, 9/5, 9/8 og 9/11
NKB 20090848	475 766 400	12.03.2029	4	0	A/360	2,00 %	NIBOR 3 mnd.	40 bp	11.03.2015	12/3, 12/6, 12/9 og 12/12
Sertifikatlån	383 000 000	05.03.2015	1	0	A/365	1,622 %				05.03.2015
Sertifikatlån	300 000 000	03.03.2015	1	0	A/365	1,79 %				03.03.2015
Sertifikatlån	268 800 000	06.02.2015	1	0	A/365	1,72 %				06.02.2015
Sertifikatlån	350 000 000	13.11.2015	1	0	A/365	1,69 %				13.11.2015
Sertifikatlån	354 470 000	13.05.2015	1	0	A/365	1,93 %				13.05.2015
Obligasjonslån	582 279 000	22.10.2018	4	0	A/360	2,08 %	NIBOR 3 mnd.	45 bp	21.01.2015	21/1, 21/4, 21/7 og 21/10
Sum investeringslån	3 412 411 452									

Sikringsinstrument

Kommunens samlede portefølje av rentebytteavtaler.

Portefølje av renteswapper per 31.12.2014

Motpart	Hovedstol	Startdato	Forfallsdato	Sarpsborg kommune betaler	Betaling	Rentemetode	Motparten betaler	Renteregulering	Betaling	Rentemetode
Nordea	135 000 000	26.07.2011	26.07.2021	4,510 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	26.01.2015	Kvartalsvis	A/360
Nordea *, **	210 700 000	15.12.2005	15.12.2015	3 års NOK CMS + 0,60%	Kvartalsvis	30/360	3 mnd. Nibor - 0,10%	15.12.2015	Kvartalsvis	A/360
Nordea *, **	150 700 000	15.12.2005	15.12.2015	3 mnd. NIBOR	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor + 0,75%	15.12.2015	Kvartalsvis	A/360
Nordea, **	675 000 000	04.01.2016	04.01.2021	5 års NOK CMS +0,50%	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor +1,18%	04.01.2016	Kvartalsvis	A/360
DNB	75 000 000	15.02.2010	13.02.2017	4,865 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	13.02.2015	Kvartalsvis	A/360
DNB	85 000 000	15.05.2008	14.11.2016	5,3505 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	16.02.2015	Kvartalsvis	A/360
DNB	104 000 000	28.09.2009	28.09.2015	5,655 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	29.12.2014	Kvartalsvis	A/360
DNB	200 000 000	16.11.2009	16.12.2019	4,485 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	16.03.2015	Kvartalsvis	A/360
DNB	100 000 000	01.12.2011	01.12.2016	4,540 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	02.03.2015	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2018	3,665 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	16.03.2015	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2019	3,775 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	16.03.2015	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	30 000 000	16.06.2010	16.03.2016	3,430 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	16.03.2015	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	420 000 000	18.05.2015	18.05.2021	4,550 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	18.05.2015	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	420 000 000	18.05.2016	18.05.2021	4,630 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	18.05.2016	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	230 000 000	31.08.2011	31.08.2016	3,360 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	27.02.2015	Kvartalsvis	A/360
Danske Bank	650 000 000	01.02.2012	01.02.2025	3,650 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	02.02.2015	Kvartalsvis	A/360
Sum	3 845 400 000									

* Disse nedtrappes med kr 2.508.333,33 hver 3. måned frem til forfall

** Rentebytteavtaler knyttet opp mot VAR-porteføljen (Vann, Avløp og Renovasjon)

Formålet med sikringen

Sarpsborg kommune har per 31.12.14 stor grad av rentesikring på sine investeringslån. Formålet med rentesikring er forutsigbare årlige rentekostnader. Sikringen samsvarer med rentesikringsstrategi i Finansreglementet som gjaldt frem til 06.11.2014. Bystyret vedtok i november 2014 et nytt rentestyringsprinsipp. Prinsippet går ut på at kommunen i fremtiden skal ta større egenrisiko i forvaltningen av sin investeringsgjeld ved at en større andel av gjelden har flytende rente. Samtidig skal det bygges opp et buffer rentefond for bedre å tåle svingninger i markedsrenten. En stor andel av kommunens lånegjeld er i dag bundet til fast

rente gjennom rentebytteavtaler. Avtalene er av ulik størrelse, har ulike betingelser og ulik løpetid. I praksis vil det det flere år før størstedelen av gjelden er over på flytende rentevilkår. Rentebinding og bruk av sikringsinstrumenter fremgår av pkt. 10.5 i finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Gjennom bystyrets vedtak på ny rentestrategi skal vektet gjenværende rentebinding på den renteeksponerte delen av kommunens investeringsgjeld beregnet per 31.12 ved siste regnskapsår være mellom 0 og 2 år. Som følge av at kommunen på tidspunktet for endring av reglementet hadde stor grad av rentebinding på sine investeringslån, vil gjennomsnittlig rentebinding på den renteeksponerte delen av kommunens investeringsgjeld i en overgangsperiode på noen år være over 2 år. Tidshorisonten vil være avhengig av fremtidige låneopptak og nedbetaling på eksisterende investeringsgjeld.

Sikringseffektivitet

Sikringseffektiviteten vurderes som høy selv om det foreligger datomessige avvik mellom de enkelte låns og renteswappenes fiksingstidspunkter. Renteswappenes hovedstol korresponderer med en andel av Nibor-basert gjeld som er antatt å være tilstede i hele renteswappenes løpetid.

Note 16 (KRS) – Vesentlige forpliktelser

Husleiekontrakter

Sarpsborg kommune har tre leieavtaler med en gjenstående løpetid på 10 år eller mer og uten rett til oppsigelse. Dette gjelder bofellesskapene Kurland, Eplehagen og Valaskjold. Samlet leiebeløp utgjorde i 2014 8,6 mill. kr.

Byggekontrakter

Kommunen har forpliktelser knyttet til byggekontrakter som overstiger de bevilgninger som fremgår av årsbudsjettet. Årsaken er at de årlige bevilgningene til et prosjekt er knyttet til når det forventes at utgiftene påløper, mens kontraktene inngås for hele byggeprosjektet uavhengig av om prosjektet gjennomføres over ett eller flere år.

Erstatning – barnevernssak

Sarpsborg kommune er varslet om søksmål for unnlatt inngripen fra barnevernstjenesten. Kommunens ansvar er begrenset oppad til kr 100 000.

Sarpsborg kommune er varslet om søksmål for påståtte feilhandlinger og utvist passivitet fra barnevernstjenesten og skolen. Kommunens ansvar i saken er begrenset oppad til kr 100 000.

Note 17 (KRS) – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester

Kommunen har for regnskapsåret 2014 fulgt de retningslinjer som er anbefalt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet februar 2014, Rundskriv H-3/14.

Oversikten viser at for tjenestene hvor det er vedtatt selvkost så har vannforsyning, avløp og renovasjon pr. 31.12.14 avsatte for slam har et uindekket underskudd som kan dekkes inn ved framtidige overskudd.

Resultatet for 2014 viser følgende tall:

Alle tall i 1.000 kr	Vann- forsyning	Avløp	renovasjon	Feiing	Slam	Regulering s-planer	Bygge- og eierseksjoner ing	Kart og oppmåling
Direkte kostnader	31 007	42 866	35 839	5 173	1 926	14 423	14 066	6 108
Indirekte kostnader	2 473	2 413	3 054	1 352	723	543	712	704
Kapitalkostnader	19 423	28 161	1 455	175	0			0
Sum kostnader	52 903	73 440	40 348	6 700	2 649	14 966	14 778	6 812
Gebyrinntekter	-54 920	-59 140	-36 323	-6 324	-1 973	-1 855	-9 627	-4 570
Andre inntekter	-406	-1 295	-5 171	-392	-416	-744	-1 349	-510
Sum inntekter	-55 326	-60 435	-41 494	-6 716	-2 389	-2 599	-10 976	-5 080
Resultat (overdekning)	-2 423	0	-1 146	-16*	0			0
Resultat (underdekning)	0	13 005	0	0	260	12 367	3 802	1 732
Dekningsgrad i %	104,6	82,3	102,8	100,2	90,2	17,4	74,3	74,6
Selvkostfond pr. 01.01.14	2 340	14 992	1 210	0	0	0	0	0
Avsatt til selvkostfond	2 423	0	1 146	0	0	0	0	0
Bruk av selvkostfond	0	13 005	0	0	0	0	0	0
Renter tilført selvkostfondet	95	228	48	0	-3	0	0	0
Selvkostfond pr. 31.12.14	4 858	2 215	2 404	0	0	0	0	0
Fremførbart underskudd					263			

* Fondsavsetning foretas i 2015 regnskap
Gjennomsnittrenten som er benyttet ved beregningen for 2014 er 2,68%.

Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor

Antall årsverk m.m.

	2012			2013			2014		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Fast ansatte	3 145	761	3 906	3 162	749	3 911	3 284	807	4 091
Andel K/M i %	80,5	19,5		80,8	19,2		80,3	19,7	
Årsverk	2 397	667	3 064	2 448	662	3 110	2 525	707	3 232
Andel K/M i %	78,2	21,8		78,7	21,3		78,1	21,9	

Lønn, honorar m.v. til rådmann og ordfører

	2014
Lønn, honorar m.v. til rådmann	1 281 562
Lønn, honorar m.v. til ordfører	988 437

Godtgjørelse til revisor og utgifter til drift av sekretariat for kontrollutvalget

Sarpsborg kommuner er medeier i Østfold Kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer alle revisjonstjenester til kommunen. For 2014 er det utbetalt til sammen kr 2 156 230 i honorar til revisor. Størrelsen på honoraret fastsettes årlig av representantskapet i selskapet innenfor rammen av gjeldende avtale mellom eierkommunene.

I tillegg er det utbetalt kr 332 000 til Østfold Kontrollutvalgssekretariat (ØKUS) for drift av sekretariatfunksjon for kommunens kontrollutvalg.

Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt

Konkurs i Borg Innovasjon AS

Selskapet er under konkursbehandling. Kommunens eierandel i selskapet er regnskapsmessig nedskrevet til kr 0. Konkursboet forventes avsluttet i 2015.

Nytt rentestyringsprinsipp

Bystyret vedtok i sak 83/14 et nytt prinsipp for rentestyring av kommunens investeringsgjeld med større vekt på egenrisiko og mindre vekt på rentebinding. I saken ble det vedtatt å omdisponere 7,0 mill. kr fra kommunens generelle disposisjonsfond til et eget rentebufferfond. Beløpet vil bli regnskapsført i 2015 som en overføring mellom to fondsposter.

Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser

Kommunen har ikke gjeldsforpliktelser gjennom kommunale foretak, interkommunale samarbeid m.v. som er en del av kommunen som rettssubjekt og hvor kommunen som følge av dette svarer fullt ut for foretakets gjeld.

For oversikt over kommunens egne gjeldsforpliktelser vises det til note 14 til regnskapet.